

Karlskrona kommun
karlskrona.kommun@karlskrona.se

2019-03-19
1 (22)
Dnr-2018:7856

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Rosenfeldtskolan F-6 i Karlskrona kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Rosenfeldtskolan F-6 avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Lösanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Rosenfeldtskolan F-6 i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling av undervisningen, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn dokumenterar det systematiska kvalitetsarbetet för att kunna utveckla utbildningen samt att en uppföljning sker av att värdegrundsarbetet integreras i undervisningen. Rektorn ska även leda och styra ett strategiskt jämställdhetsarbete.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektor säkerställer att lärarna utformar sin undervisning så att det ingår varierade metoder för att planera och utvärdera den tillsammans med eleverna och att detta sker med regelbundenhet.

Trygghet och studiero

Skolan har i hög utsträckning ett samlat och medvetet arbete för att skapa och bibehålla trygghet och studiero.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn ger lärarna ytterligare förutsättningar att göra likvärdiga bedömningar och kvalitetssäkra omdömen och betyg.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 1 juli 2019 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redogörelsen skickas via e-post, till Skolinspektionen.Lund@Skolinspektionen.se
Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr– 2018:7856) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens kvalitetsbedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling av undervisningen, men utvecklingsområden finns.

Författningsstöd för våra kvalitetsbedömningar

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling. 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

De övergripande skälen för bedömningen är att granskningen visar att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet genom kollegial samverkan med ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Dock bedömer Skolinspektionen att rektorn behöver skapa en bättre grund för utveckling av undervisningen genom att följa upp, analysera och dokumentera skolenhetens kunskapsresultat och att värdegrundsarbetet integreras i undervisningen. I det ingår även att utveckla ett strategiskt jämställdhetsarbete som är kopplat till undervisningens planering och genomförande.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt det underlag myndigheten har samlat in under besöket.

Rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet

Granskningen visar att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt kunskaps- och värdegrundsuppdrag, att rektorn ger lärare förutsättningar att samverka så att ett lärande sker i kollegiet samt att skolan har tydliga arbetssätt och förhållningssätt som tillämpas av alla. Vidare visar granskningen att obehöriga lärare får en planerad introduktion.

Granskningen visar att rektorn skapar förutsättningar för att lärare ska samverka. I inkommen dokumentation framgår det att skolan är tvåparallellig och att lärarna samverkar mellan klasserna i samma årskurs då de planerar undervisningen tillsammans och även undervisar varandras klasser i olika ämnen. Vidare framgår det i inskickad dokumentation och i intervjuer med lärare och rektorn att det på skolan arrangeras arbetslagsmöten två gånger i veckan. På det ena arbetslagsmötet avhandlas resursfördelningsfrågor, undervisning, praktisk planering, elevärenden med mera utifrån en av skolledningen bestämd agenda.

Granskningen visar att det sker ett lärande i kollegiet som ger avtryck i undervisningen. I intervjuer med elevhälsan, lärare och rektor säger samtliga att det finns förutsättningar för ett kollegialt lärande på skolan. I dokumentation och i intervju med representanter för elevhälsan framgår att elevhälsan har möte en gång i veckan och på de mötena kan det delta pedagoger utifrån önskemål om att rådfråga elevhälsan i elevärenden. Vidare har specialpedagogerna ett öppet möte för lärare som behöver stöd gällande till exempel elevers åtgärdsprogram eller liknande frågor. På det andra arbetslagsmötet genomförs fortbildning vilken under höstterminen 2018 var en kurs om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar under ledning av Specialpedagogiska Skolmyndigheten (SPSM).

Granskningen visar att det finns ett gemensamt förhållningssätt på skolan. Rektorn skriver i inkommen dokumentationen att samverkan mellan yrkeskategorier med utbyte av erfarenhet och kunskaper leder till att det skapas gemensamma förhållningssätt. Som exempel ges att fritidspedagoger håller i en del av undervisningen och även resurspersoner har tjänst både i skolan och på fritidshemmet. Lärare och rektor säger i intervjuer att ett lågaffektivt bemötande är ett gemensamt förhållningssätt på skolan som de använder sig av i fråga om till exempel hur de agerar i frågor om studiero.

Rektorn uppger i intervjun att alla nyanställda introduceras på liknande vis och att det finns en introduktionspärm som används vid de tillfällena. Rektorn säger att hen utser en mentor till en nyanställd lärare om denne är obehörig. Rektorn uppger vidare att hen har ständig kommunikation med de nyanställda obehöriga lärarna och att den biträdande rektorn stöttar mycket.

Uppföljning och analys samt jämställdhetsarbete

Granskningen visar att skolans resultat i många delar följs upp och att jämställdhetsfrågor ingår i undervisningen. I dokumentation samt i intervjuer med rektorn och lärare framkommer att de kunskapsresultat som följs upp och analyseras är betygen för årskurs 6 samt resultaten för de nationella proven. Rektor, lärarna och

representanter för elevhälsan säger att elevernas resultat följs upp på klasskonferensen. Lärarna säger dock i intervju att det är mest fokus med tydligare avstämningar i ämnena matematik, svenska och engelska i uppföljningen och att de övriga ämnena följs upp mer blockvis. I intervju med lärarna framkommer vidare att elevernas resultat presenteras av rektorn innan sommaren och att lärarna tillsammans i kollegiet analyserar dessa.

Rektorn tar i dokumentationen upp att hon ser goda resultat i de ämnen där det är en stor andel praktiska inslag vilket har gjort att eleverna ska få mer praktiska inslag i undervisningen. Rektorn tar i dokumentation och i intervju upp att andelen elever som uppnår betygen A – E i samtliga ämnen på skolan är relativt låg (67,5 procent år 2018) men att andelen har ökat de senaste åren. Rektorn säger att svenska är ett ämne där resultaten är bra och både hon och lärarna säger att fortbildningen inom läslýftet kan vara en bidragande faktor till det. I det dokument som rektorn skickat in som skolans kvalitetsarbete för läsåret 2017/18 finns det översiktliga fakta om kunskapsresultaten men inte om samtliga ämnen eller resultat i de olika årskurserna. Analysen som finns med blir till följd av det knapphändig i fråga om djup och bredd av vad skolan behöver utveckla i undervisningen.

Rektor berättar att resursfördelningen på skolan sker utifrån en grundbemanning och att resurserna sedan styrs dit elevernas behov är som störst. Rektorn säger vidare att resursfördelningen görs av rektorn samt den biträdande rektorn utifrån signaler från elevhälsan. Lärarna säger att rektorn uppmanar lärarna om att påtala om det finns något som kräver en omfördelning. Ett exempel på en omfördelning av resurser var då behoven i en grupp inte fanns längre och behov i en annan grupp tillkom och till följd av det flyttades en resursperson. Lärarna säger även att de inom arbetslaget har ett ansvar för att resurserna fördelas rätt efter behov i det dagliga arbetet.

Rektorn säger att hon genomför lektionsbesök med tillhörande coachande samtal för att följa upp lärmiljön, hur lärare gör och hur undervisningen är. Vidare berättar rektorn att detta görs både individuellt med lärare men även på gruppnivå i arbetslag. Rektorn, lärarna och elevhälsan säger i intervjuer att värdegrundsarbetet följs upp inom ramen för likabehandlingsplanen där det även ingår att följa upp trygghetsarbetet genom trivselenkäter, trygghetsvandringar, elevsociogram och uppföljning av kränkningar. Lärarna och elevhälsan säger vidare att det i Likabehandlingsplanen finns värdegrundsövningar, rörelseaktiviteter och även bestämda teman som lärarna ska jobba med i undervisningen till exempel könsrelaterade frågor. De berättar att finns ett arbete på skolan som styrs genom skolans Likabehandlingsplan som handlar om frågor kring kön som genomförs i undervisningen. Lärarna ger exempel på att undervisningen behandlar frågor om

könsroller, kvinnosyn, pojkar och flickor – förr och nu, lön, demokrati med mera utifrån jämställdhet och könsroller. Rektorn säger att lärarna lägger ned mycket tid på värdegrundsarbete i undervisningen men hen säger även att värdegrundsarbetet i undervisningen inte följs upp på något speciellt sätt.

Granskningen visar att rektorn inte i tillräcklig omfattning dokumenterar uppföljning och analys av skolenhetens kunskapsresultat och att värdegrundsarbetet integreras i undervisningen. Rektor leder och styr inte heller ett strategiskt jämställdhetsarbete som är kopplat till undervisningens planering och genomförande. Detta beskrivs nedan under avsnittet Identifierat utvecklingsområde.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn dokumenterar det systematiska kvalitetsarbetet för att kunna utveckla utbildningen samt att en uppföljning sker av att värdegrundsarbetet integreras i undervisningen. Rektorn ska även leda och styra ett strategiskt jämställdhetsarbete.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn inte dokumenterar alla delar av skolans uppföljning och analys av skolenhetens kunskapsresultat och värdegrundsarbete.

Granskningen visar vidare att rektorn inte tydligt leder ett strategiskt jämställdhetsarbete.

Av 4 kap. 4 § skollagen framgår att: Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever samt att Rektorn och förskolechefen ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs enligt första och andra styckena. Vidare står det i 4 kap. 6 § skollagen att: Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Enligt läroplanen ska skolan aktivt och medvetet främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar att motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Av läroplanen framgår vidare att sättet skolan organiserar utbildningen, hur eleverna blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på dem bidrar till att forma elevernas uppfattning om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan ska därför organisera utbildningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans samt ges samma

möjligheter att pröva och utveckla sin förmåga och sina intressen på lika villkor oberoende av könstillhörighet.¹

Rektorn säger i intervjun och skriver i inkommen dokumentation att de på skolan inte har alla delar på plats gällande skolans systematiska kvalitetsarbete. Rektorn skriver i dokumentationen att kvalitetsarbetet inte har dokumenterats i alla delar. Rektorn uppger att det systematiska kvalitetsarbetet inte är tydligt för till exempel nyanställda och därför har rektorn bestämt att det systematiska kvalitetsarbetet ska vara ett av skolans prioriterade utvecklingsområden.

I intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa framgår att skolan inte har något systematiskt jämställdhetsarbete. Lärarna säger till exempel att det inte finns någon samlad kunskap på skolan om huruvida undervisningen på skolan är jämställd eftersom de inte har undersökt just det. Rektorn säger att jämställdhetsfrågor har diskuterats men att de inte har analyserat eller tittat specifikt på om flickor och pojkar bemöts olika.

Rektorn följer upp många delar av skolans verksamhet. För att det arbetet ska gå att följa på längre sikt för samtliga på skolan och för huvudmannen rekommenderar Skolinspektionen att rektorn tydligare dokumenterar det systematiska kvalitetsarbete som genomförs, för att följa upp och analysera elevernas kunskapsutveckling, i alla årskurser på skolan. Skolinspektionen rekommenderar vidare att, i uppföljningen och analysen av värdegrundsarbetet även innefatta ett jämställdhetsperspektiv för att utveckla det området i undervisningen. Den skriftliga dokumentationen behövs för att regelbundet kunna stämma av att kvalitetsarbetet leder till en utveckling mot målen. I ett längre perspektiv är dokumentationen en förutsättning för att kunna kartlägga verksamheten och identifiera områden som är särskilt angelägna att utveckla för att uppfylla målen.²

¹ Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11) 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning.

² Skolverket (2012) *Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet, Skolverkets allmänna råd med kommentarer om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet*, Stockholm: Fritzes, s. 11.

Undervisning

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Författningsstöd för våra kvalitetsbedömningar:

1 kap. 4 §, 3 kap. 3 och 5a §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden 5. Kursplaner med kunskapskrav

De övergripande skälen för Skolinspektionens bedömning är att granskningen visar att undervisningen vid Rosenfeldtskolan huvudsakligen främjar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden. Av intervjuer och observationer framgår att undervisningen mestadels är målfokuserad, varierad och att eleverna ges ett aktivt lärarstöd. Vidare förekommer inslag i undervisningen som stärker elevernas självförtroende och motivation att lära. Granskningen visar också att lärarna har höga förväntningar på eleverna, samt att lärarna anpassar undervisningen så att eleverna stimuleras och utmanas oavsett hur långt de har kommit i sin kunskapsutveckling. Skolinspektionens granskning visar även att elever i undervisningen ges strategier för sitt eget lärande samt får möjlighet att reflektera kring sitt eget lärande.

Granskningen visar dock att elevernas möjligheter till att, med varierade metoder, regelbundet planera och utvärdera undervisningen tillsammans med lärarna saknas.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt det underlag myndigheten har samlat in under besöket.

Undervisningen är målfokuserad, varierad och eleverna ges ett aktivt lärarstöd

Skolinspektionens granskning av Rosenfeldtskolan visar att undervisningen mestadels är målfokuserad, varierad och att lärarna ger eleverna ett aktivt lärarstöd.

Granskningen visar att undervisningen är varierad. Eleverna berättar att de i undervisningen får olika typer av uppgifter som läsförståelse, se på film, utmaningar i

matte och att de kan göra uppgifterna själva, i grupp eller i hela klassen tillsammans. Lärarna och rektorn ger i intervju exempel på hur de varierar undervisningen genom att använda sig av en växling mellan att eleverna arbetar efter metoder som EPA (en-par-alla) och kooperativt lärande och att utomhuspedagogik och att praktiskt arbete är vanligt i undervisningen. Under samtliga lektioner som Skolinspektionen observerar innehåller undervisningen olika typer av uppgifter och aktiviteter så att det blir en variation och balans. Ett exempel är under en lektion då eleverna får lyssna på en saga, se på film, arbeta själva och diskutera med varandra. Ett annat exempel är då eleverna individuellt har fått i uppgift att förbereda sig hemma i hur teknik kan lösa vardagliga sysslor i hemmet. Exempel på variation ges även under ett pass då eleverna gör olika moment med läsning både individuellt och i grupp samt får göra en bild till texten, med eget val av både text och bild.

Vidare visar granskningen att lärarna ger eleverna ett aktivt stöd. Lärarna säger att de använder mycket bildstöd i undervisningen och att de informerar både genom skriftlig och muntlig kommunikation. Lärare berättar också att de jobbar med "sju frågor", att visa med kroppen och sammanfattningar för att stödja elevernas förståelse. Eleverna berättar att de går igenom hela dagens olika delar och att det finns hjälp att få från läraren. Elever säger att de har en hjälplista för hur de kan tänka och gå till väga om de behöver hjälp. Vid samtliga lektioner observeras ett aktivt lärarstöd så att alla elever kommer igång och jobbar. Lärarstödet bibehålls bland annat genom att läraren kommer när eleverna ber om hjälp och att läraren går runt och följer upp hur elevens arbete går.

Granskningen visar också att undervisningen är målfokuserad. Lärarna, rektorn samt representanter för elevhälsan berättar i intervjuer att lärarna på skolan har en struktur i undervisningen som gör den tydlig genom inledning och sammanfattande avslutning. De säger att det ska finnas en struktur som presenteras för eleverna om hur dagen och nästkommande dag kommer att se ut. I intervjuer uppger eleverna att lärarna tillsammans med eleverna läser igenom målen för undervisningen och att målen skrivs på tavlan med bildstöd eller att de även finns med i läroböcker. Samtliga lektioner som Skolinspektionen observerar är strukturerade med inledningar och förklaringar av vad eleverna ska göra. Vid flertalet lektioner som observeras förklaras syftet med undervisningen och det finns en koppling till målen i kursplanen. I Skolenkäten våren 2018 ger svaren från elever i årskurs 5 ett medelvärde på 8,7 (på en skala från 0–10) på påståendet "Mina lärare förklarar vad vi ska göra". Detta medelvärde är högre än motsvarande medelvärde för samtliga medverkande skolenheter i årskurs 5 som är 8,3.

Eleverna ges stimulans och utmaningar

Granskningen visar att lärarna i undervisningen har höga förväntningar på eleverna, motiverar dem samt att eleverna får stimulans och utmaningar.

Granskningen visar att undervisningen stärker elevernas motivation och självförtroende. Eleverna säger att lärarna gör det intressant i undervisningen genom att göra det roligt och att säga att eleverna har jobbat bra. Lärarna, elevhälsan och rektorn säger i intervjuerna att de pratar med eleverna om att de kan lära sig och att det sker både på individ- och gruppnivå. Lärarna ger exempel med att de med uppmuntran och peptalk speglar elevernas utveckling och för att eleverna ska uppmärksammas på vad de lärt sig i relation till vad de kunde tidigare. De säger vidare att de har ett tillåtande klimat och att de i klassen lär sig tillsammans. Elevhälsan och rektorn berättar att lärarna pratar med eleverna om relationen för att göra målsättningar för den enskilda elevens lärande. Samtliga lektioner som Skolinspektionen observerar innehåller positiv bekräftelse på många olika sätt, både individuellt och i grupp. Vidare visar observationerna uppgifter som tillsynes inte är för lätta utan eleverna behöver tid och engagemang ensam, i grupp eller i klassen för att slutföra dem

Granskningen visar att undervisningen är anpassad till samt stimulerar och utmanar eleverna. Eleverna uppger i intervjuer att det ofta finns uppgifter i form av utmaningar då de gjort färdigt en uppgift. Lärare säger att de anpassar uppgifter med till exempel anpassade läromedel i matematik och i flera olika ämnen och att de digitala möjligheterna ger många möjligheter till att kunna utmana alla elever på deras nivå. Lärare ger även exempel på att eleverna får anpassade läsmaterial, tillgång till inläsningstjänst eller att elever kan få färre uppgifter. Någon lärare säger att det kooperativa lärandet är en bra metod då det gäller att kunna utmana elever på deras nivå. På observerade lektioner finns det valbara arbetsuppgifter som har ett innehåll som är mera krävande än uppgifter på grundnivå. Observationernas visar vidare att det finns elever och klasser som får stöd, stimulans och utmaningar av läraren men även genom studiehundledning, lärarassistent och specialpedagog. Elever får instruktioner både på grupp- och individnivå.

Eleverna ges möjligheter till reflektion men former för delaktighet saknas

Granskningen visar att eleverna ges strategier för det egna lärandet samt möjligheter att reflektera kring sitt eget lärande. Eleverna uppger i intervjuer att de får frågor av läraren om vad de själva tycker de är bra på och på vilket sätt de lär sig bäst. Eleverna säger vidare att detta även sker i samband med att de har utvecklingssamtal. Lärarna tar i intervju upp exempel på hur de gör för att eleverna ska få reflektera över sitt eget

lärande och sin prestation. Lärarna säger att de till exempel låter eleverna bedöma varandras uppgifter eller att de har spelat in varandra på film då de har hållit tal. Lärarna berättar vidare att eleverna ska kunna berätta vad den andre kan förbättra eller att de låter eleverna svara på frågor som "vad har vi jobbat med och vad jag har lärt mig?" De säger vidare att de kan använda sig av kort skriftlig återkoppling från eleverna för att stämma av hur de har uppfattat undervisningen. Representanter för elevhälsan och rektorn säger att lärarna använder sig av olika strategier, såsom en "trappa" för eleverna för att de ska få syn på sitt lärande, problemlösning, så kallade exit-tickets, öppna frågor för att möjliggöra till reflektion över elevernas eget lärande. I lektionsobservationer ser Skolinspektionen ett flertal exempel där eleverna ges utrymme att reflektera över uppgifter utan ett givet svar. Under flera lektioner fångas eleverna upp genom en repetition av innehållet från föregående lektion och med öppna frågor som ställs. Exempel på frågor från några lektionspass var: "Hur kan en vardaglig företeelse i hemmet lösas med teknik?, Vilka ord eller meningar i texten gillar ni och varför?" På de lektioner Skolinspektionen gör observationer förekommer även att enskilda elever får reflektera över sitt eget lärande, exempelvis genom att läraren frågar eleven om de kan lösa uppgiften på olika vis eller om det kan finnas flera svar på samma fråga. Ett annat exempel är i slöjd då det finns en rad olika möjligheter att lösa samma uppgift med flera val av verktyg och tekniker.

Skolinspektionens granskning visar dock att lärarna inte utformar sin undervisning så att det ingår varierade metoder för att planera och utvärdera den tillsammans med eleverna och att detta inte sker med regelbundenhet. Av intervjuer framgår att det inte regelbundet ges möjligheter för eleverna att utvärdera och genom synpunkter på undervisningen påverka planeringen av densamma. Detta beskrivs nedan under avsnittet Identifierat utvecklingsområde.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektor säkerställer att lärarna utformar sin undervisning så att det ingår varierade metoder för att planera och utvärdera den tillsammans med eleverna och att detta sker med regelbundenhet.

Skolinspektionens granskning visar att eleverna inte i tillräcklig omfattning involveras i utvärdering och planeringen av undervisningen.

Enligt läroplanen ska eleverna ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas

informerade i frågor som rör dem. I läroplanen står det även att genom att delta i planering och utvärdering av den dagliga undervisningen kan eleverna utveckla sin förmåga att utöva inflytande och ta ansvar.³ Vidare står det att läraren ska svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt se till att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad.⁴

Elever uppger att de sällan får vara med och påverka undervisningen eller blir tillfrågade om vad de är intresserade av. Eleverna säger att de kan vara med och bestämma vad de ska redovisa om. De exempel på utvärderingar av undervisningen eleverna ger handlar om den egna arbetsinsatsen och inte om lärarens planering eller om genomförandet av undervisningen. Lärarna säger att de tar reda på elevernas förförståelse och om hur de vill jobba och att de får in önskemål på vad eleverna vill göra. Lärarna säger att eleverna till exempel får välja redovisningsform eller gruppindelningar och att det finns valmöjligheter och tillfällen då eleverna får rösta om vad de vill göra. Rektor säger att lärarna frågar eleverna vad de tycker om undervisningen och att de arbetar demokratiskt men att det inte finns en regelbundenhet med fasta tider för utvärdering av undervisningen.

Mot bakgrund av ovanstående rekommenderar Skolinspektionen att undervisningen vid Rosenfeldtskolan utformas så att eleverna får möjlighet att medverka i planering och utvärdering av undervisningens arbetssätt, arbetsformer och innehåll. Delaktigheten består bland annat i att läraren involverar eleverna i strukturering och valet av aktiviteter i klassrummet.⁵ En del av detta handlar om att elever får möjligheter till inflytande över undervisningen och att de görs medvetna om det inflytande de faktiskt utövar. Den tematiska kvalitetsgranskningen *Att skapa förutsättningar för delaktighet i undervisningen* av Skolinspektionen visar att lärare som arbetar aktivt för att stärka elevers inflytande introducerar för eleverna vad de

³ Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11) 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter.

⁴ Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11) 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande.

⁵ Håkansson, J. & Sundberg, D. (2014) Utmärkt undervisning: Framgångsfaktorer i svensk och internationell belysning, Stockholm: Natur & Kultur, s. 188-189.

ska lära sig med utgångspunkt i kursplanen och utformar sedan tillsammans med eleverna hur detta ska gå till. Vidare visar granskningen att lärare som framgångsrikt ger elever förutsättningar för delaktighet också låter eleverna utvärdera den egna undervisningen både avseende innehåll och genomförande.⁶

Trygghet och studiero

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan har i hög utsträckning ett samlat och medvetet arbete för att skapa och bibehålla trygghet och studiero.

Författningsstöd för våra kvalitetsbedömningar:

3 kap. 3 §, 5 kap. 3 och 5 §, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

De övergripande skälen för bedömningen är att granskningen visar att skolan arbetar samlat och medvetet med att skapa trygghet och studiero. Av svaren i samtliga intervjugrupper framgår att det finns ett medvetet arbete med att skapa trygghet och studiero på skolan.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt det underlag myndigheten har samlat in under besöket.

Det finns ett välfungerande arbete för att skapa och bibehålla trygghet och studiero

Skolinspektionens granskning visar att det på Rosenfeldtskolan finns ett samlat, medvetet och aktivt arbete för att skapa såväl studiero som trygghet. Av svaren i samtliga intervjugrupper framgår att det finns ett samlat och medvetet arbete med att skapa trygghet och studiero på skolan.

⁶ Skolinspektionen (2018), *Att skapa förutsättningar för delaktighet i undervisningen*, s. 41.

Granskningen visar att skolan har ett samlat arbetar med studiero. Eleverna, lärarna och rektorn säger i intervjuer att gemensamma ordningsregler finns och följs. Lärarna, eleverna och rektorn säger att de i klassråd och elevråd pratar med eleverna om studieron och om hur de tillsammans jobbar med den. I intervjuerna uppger eleverna och lärarna att det finns ett system med symboler på tavlan om i vilken grad eleverna får samtala under lektionerna. I inskickad dokumentation framgår att elevenkäter genomförs och att elevhälsan, elevrådet, personalgruppen och skolrådet diskuterar resultaten. I Skolinspektionens enkät från vårterminen 2018 ger elevernas svar i årskurs 5 medelvärdet 6,9 för påståendet "Jag har studiero på lektionerna" som kan jämföras med medelvärdet för samtliga skolor i den enkätomgången som var 6,1 (på en skala mellan 0 – 10). Lärare tar i intervju upp exempel på gemensamma åtgärder som görs i syfte att bibehålla studiero i skolan – lågaffektivt bemötande, tabata som en rörelsepaus, tydlig struktur på undervisningen, vara inne i varandras grupper för att utbyta idéer om hur man kan arbeta med gruppen.

Elevhälsans representanter och rektorn tar som exempel att om det uppstår perioder med sämre studiero i någon grupp så kan exempel på åtgärder vara en kuratorsinsats, närvaro av skolläda, samtal med grupp eller enskilda elever. Representant för elevhälsan nämner vidare att skolan även har haft en arbetsterapeut som har varit i skolan och hjälpt till med hur miljön i skolan kan ordnas på ett lämpligt sätt.

Granskningen visar att det finns ett medvetet arbete med att skapa trygghet på skolan. I inkommen dokumentation och i intervjuer med lärare, elevhälsa och rektor framgår att de på skolan genomför enkätundersökningar och trygghetsvandringar för att skapa en bild av hur eleverna uppfattar tryggheten på skolan. Resultaten diskuteras i elevhälsan, elevrådet, personalgruppen och i skolrådet. Lärare och rektor berättar att likabehandlingsplanen finns i en elevenpassad version i samtliga klassrum och att den diskuteras i både personal- och elevgrupper, såväl inför revidering som i implementering. I dokumentationen finns exempel på åtgärder som har vidtagits utifrån analys av resultaten. Insatser med duschbås, ommöblering, åtgärder i klasser kring nätkränkningar med involvering av kurator och föräldrar. I Skolinspektionens enkät från vårterminen 2018 ger eleverna i årskurs 5 medelvärdet 8,4 för påståendet "Jag känner mig trygg i skolan" som kan jämföras med medelvärdet för samtliga skolor i den enkätomgången som var 8,1 (på en skala mellan 0 – 10). Eleverna, lärarna och rektorn säger att det finns rastvakter och gemensamma rastaktiviteter på skolan. Lärarna och rektorn berättar att det i en del klasser finns ett faddersystem där yngre elever har äldre elever som en fadder. Elever berättar att lärarna gör ungefär likadant för att skapa en trygg miljö och de säger att det är en trygg skola.

Bedömning och betygssättning

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Författningsstöd för våra kvalitetsbedömningar:

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr 11, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

De övergripande skälen för bedömningen är att granskningen visar att rektorn analyserar skillnader i betyg i olika ämnen/årskurser och mellan resultat på nationella ämnesprov och betyg, men att rektorn inte ger lärare förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt det underlag myndigheten har samlat in under besöket.

Rektor analyserar skillnader och avvikelser i betyg

Skolinspektionens granskning visar att rektorn analyserar eventuella skillnader i omdömen och betyg i olika ämnen och årskurser samt mellan resultat på nationella ämnesprov och omdömen eller betyg.

I dokumentation samt i intervjuer med rektorn och lärare framkommer att rektorn följer upp och analyserar betygen för årskurs 6 och resultaten för de nationella proven. Det är enligt rektorn små skillnader mellan pojkar och flickors betyg. Ett ämne som rektorn lyfter fram med sämre resultat är kemi – och i det ämnet, säger rektorn, kan det vara en hårdare bedömning som är orsaken till lägre betygsresultat.

Förutsättningar för likvärdiga bedömningar och kvalitetssäkring av omdömen och betyg saknas

Skolinspektionens granskning visar dock att rektorn inte ger lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg. I intervjuer med lärare och rektor framkommer det att alla lärare inte ges de förutsättningar de behöver för arbetet med att skriva omdömen som är likvärdiga. Detta beskrivs nedan under avsnittet Identifierat utvecklingsområde.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn ger lärarna ytterligare förutsättningar att göra likvärdiga bedömningar och kvalitetssäkra omdömen och betyg.

Skolinspektionens granskning visar att lärarna inte ges förutsättningar för att kunna göra likvärdiga bedömningar och kvalitetssäkra sina omdömen och betyg.

Av läroplanen framgår att lärarna ska utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn.⁷ Som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen.⁸

Lärare, elevhälsa samt rektor berättar i intervju att de på skolan sambedömer de nationella proven i både årskurs 3 och 6. Lärarna berättar vidare att de har diskuterat betygen och då involverat lärare i årskursspannet 1–6. Rektorn skriver i inskickad dokumentation att lärarna arbetar med kvalitetssäkring av omdömen och betyg i arbetslagen och med kollegor som arbetar i samma årskurs och att de samarbetar med de närmaste kollegorna då betygen ska sättas. Lärare säger att de använder Skolverkets bedömningsstöd, men några lärare i de lägre årskurserna säger att de inte har använt dem mer än tillsammans med specialpedagogen för elever i årskurs 1.

Lärarna säger att de har jämfört hur de skriver i omdömen till elever. De berättar att de skriver på olika sätt i omdömena och att de inte riktigt vet hur mycket eller vad de ska skriva omdömena. De säger vidare att det endast i ett fåtal ämnen går att i omdömen läsa bedömningar som visar på elevernas progression i ämnen. Både lärare och rektorn tar i intervjuer upp att de behöver jobba mer med de omdömen de skriver

⁷ Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11) 2.7 Bedömning och betyg.

⁸ Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11) 2.8 Bedömning och betyg.

till eleverna i de olika ämnena. Rektor säger i intervju och uppger i dokumentation att likvärdigheten i omdömena är ett utvecklingsområde och att det finns en ojämn nivå på hur säkra lärarna är på att skriva omdömen. Rektorn säger att en studiedag i början av vårterminen 2019 kommer att handla om bedömningar och omdömen.

Skolinspektionen rekommenderar därför att lärarna utvärderar elevernas kunskaper i förhållande till ämnets syfte och kunskapskrav samt utifrån den undervisning som har bedrivits. Bedömningar i omdömen ska innehålla sakförhållande som gör att eleven kan följa sin kunskapsutveckling. Rektorn i sin tur bör skapa förutsättningar för att främja lärarnas arbete med att sätta rättvisa och likvärdiga betyg. Rektorn behöver se till att lärare får tid och möjlighet att tillsammans med kollegor diskutera hur de allsidigt kan utvärdera elevernas kunskaper vid betygssättningen, hur de kan utforma ändamålsenliga bedömningssituationer och hur de kan bedöma olika elevprestationer. I detta ingår att säkerställa att samtliga lärare diskuterar bedömning, omdömen och betyg i syfte att göra likvärdiga bedömningar i samtliga ämnen.⁹ För att ge stöd till skolorna har Skolverket tagit fram bedömningsstöd som lärare bör använda sig av, även om alla inte är obligatoriska. Bedömningsstöden är en metod för skolan att se till att bedömningarna håller en likvärdig nivå med den nationella.¹⁰

⁹ Skolverkets allmänna råd med kommentarer(2018) Betyg och betygssättning, s. 15-24.

¹⁰ Se www.skolverket.se och flikarna "Prov och bedömning" - "Bedömning" – "Bedömningsstöd". Se också aktuell information på Skolverkets hemsida för vilka bedömningsstöd som är obligatoriska och inte.

På Skolinspektionens vägnar

X Eva Bergenlöv

Beslutsfattare
Signerat av: Eva Bergenlöv

X Lars Jennfors

Föredragande
Signerat av: Lars Jennfors

I handläggningen av ärendet har även utredare Iréne Arvidsson samt Andrés Brink medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 6 lektionsobservationer
- 2 gruppintervjuer med elever
- 2 gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorns lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning skolan har ett samlat och medvetet arbete för att skapa och bibehålla trygghet och studiero? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 27–29 november 2018. Besöket genomfördes av Lars Jennfors och Anna Alm.

Rosenfeldtskolan är en kommunal grundskola belägen i Karlskrona. På skolenheten går 245 elever fördelade på årskurserna 1–6. Skolenheten leds av en rektor.